

บัญชีสำรวจเอกสารส่วนบุคคล

นายถ้วน ถ้ายเกิด

(สบ ๖)

จัดทำโดย

หอจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์สุขภาพไทย

สำนักวิจัยสังคมและสุขภาพ

กระทรวงสาธารณสุข

สบบ ๖

เอกสารส่วนบุคคลนายต่วน ถ่ายเกิด

ระยะเวลาของเอกสาร ร.ศ. ๑๓๑ – พ.ศ. ๒๔๘๑

จำนวน ๔ กล่อง

ประวัติ

นายต่วน ถ่ายเกิด เกิดวันที่....เป็นชาวจังหวัดพิจิตร และได้รับการศึกษาดำรงทางการแพทย์
สมัยบวชเรียน จนสามารถอ่าน-เขียนอักษรขอมไทย อักษรไทยน้อย และอักษรไทยโบราณ ได้
หลังจากลาสิกขาแล้วก็ได้ประกอบอาชีพหมอแผนโบราณ (ข้อมูลอยู่ระหว่างปรับปรุง)

คำอธิบายเนื้อหา

เอกสารกลุ่มนี้เป็นเอกสารที่นายต่วน ถ่ายเกิด ใช้เป็นตำราในการรักษาประชาชนใน
ท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร เมื่อท่านเสียชีวิตแล้วไม่มีใครสืบทอด แต่ลูกหลานได้เก็บรวบรวมไว้ หอ
จดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์สุภาพไทยเห็นคุณค่าของตำรายาแผนโบราณชุดนี้ จึงขอมาจัดเก็บเป็น
เอกสารจดหมายเหตุเพื่อเผยแพร่ ลักษณะของเอกสารประกอบด้วย หนังสือตำรายาแผนโบราณ
สมุดบันทึกลายมือเขียน ตำรายาสมุดข่อย (สมุดไทยขาว) เขียนด้วยลายมือเป็นอักษรไทยโบราณ
อักษรขอมไทย และอักษรไทยน้อย อายุของเอกสารอยู่ระหว่าง ร.ศ. ๑๓๑ – พ.ศ. ๑๔๘๑ เอกสาร
กลุ่มนี้ได้รับมอบจากนายบุญเมธ หงสไกร ซึ่งมีศักดิ์เป็นเหลนของท่าน เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ.
๒๕๕๒

เอกสาร กลุ่มนี้มีเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นทาง การแพทย์แผนโบราณ ให้เกร็ดและข้อคิดทาง
ประวัติศาสตร์ การแพทย์และสาธารณสุข รวมถึงใช้เป็นตำรายาเพื่อดูแลผู้ป่วยในสมัยก่อน และ
สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในยุคปัจจุบัน

การจัดเรียง จัดเรียงตามเหตุการณ์และยุคสมัย

คู่มือช่วยค้น บัญชีสำรวจเอกสาร

ผู้จัดทำคู่มือช่วยค้น ประครอง แก้วนัย

วันที่จัดทำ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เอกสารส่วนบุคคล นายต่วน ถ้ายเกิด
(สบ ๖)

หน้า

สบ ๖

- .๑ หนังสือดำรายแผนโบราณ ๔
.๒ สมุดบันทึกลายมือ ๕
.๓ สมุดไทยขาว ๖

บัญชีสำรวจเอกสาร

(๖) สบ ๖ นายด่วน ถ่ายเกิด

. ๑ หนังสือดำรายาแผนโบราณ

พ.ศ. ๒๔๕๓ – ๒๔๘๑

(๑ – ๖)

กล่อง ๑ – ๒

เลขที่	เรื่อง	พ.ศ.	แผ่น	หมายเหตุ
๑	ตำรา บำบัด สรรพโรค พยาบาล เล่ม ๗ ประจำเดือน มกราคม พ.ศ. ๒๔๕๓ เรียบเรียงโดย พระบำบัดสรรพโรค (หมอแสนแอดคำชั้น) กับครูผู้ช่วย ที่ทำการหนังสือพิมพ์ แพทย์นี้ อยู่ที่มหาไชยเกตุชสถาน ดึกเลขที่ ๒๐๔ – ๒๐๕ ถนนมหาไชย กรุงเทพฯ พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง ๑,๐๐๐ ฉบับ (มี กรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ) โรงพิมพ์อักษรนิติ	๒๔๕๓	๑ เล่ม ๕๘ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม กล่อง ๑
๒	หนังสือแพทยศาสตร์ สงเคราะห์ เล่ม ๑ ได้สอบทานถูกต้องตามต้นฉบับเดิม ราคา เล่มละ ๖ บาท พิมพ์และจำหน่ายที่ โรงพิมพ์ห้างสมุด ๑๑๒๐ ถนนลำเพ็ง เหนือ ถนนราชวงศ์ พระนคร พุทธศก ๒๔๖๕	๒๔๖๕	๑ เล่ม ๕๔๖ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม
๓	หนังสือแพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ ศก. ๑๓๑ ต้นไข่ โลหิตหน้า ๑๘๓ ได้สอบทานถูกต้องตามต้นฉบับเดิม ราคา เล่มละ ๖ บาท พิมพ์และจำหน่ายที่ โรงพิมพ์ห้าง สมุด ๑๑๒๐ ถนนลำเพ็งเหนือ ถนนราชวงศ์ พระนคร พุทธศก ๒๔๖๕	๒๔๖๕	๑ เล่ม ๓๓๕ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม
๔	หนังสือที่ระลึกในงานศพ นายยิ้ม ศรีหงส์ เจ้าของโรง พิมพ์ศรีหงส์ (๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๔๘๑)	๒๔๘๑	๑ เล่ม ๕๘ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม กล่อง ๒
๕	หนังสือดำรายา ขันธวิภังคินี , ตำรายาเกร็ด (จำนวน ๑ เล่ม)	มปท.	๑ เล่ม ๑๔๕ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม
๖	หนังสือดำรายาเกร็ดต่าง ๆ แผนโบราณ (จำนวน ๑ เล่ม)	มปท.	๑ เล่ม ๑๓๕ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม

บัญชีสำรวจเอกสาร

(๖) สบ ๖ นายด้วน ถ่ายเกิด

.๒ สมุดบันทึกลายมือ

ร.ศ. ๑๓๑

(๑ – ๓)

กล่อง ๓

เลขที่	เรื่อง	พ.ศ.	แผ่น	หมายเหตุ
๑	ตำรา ตำรกรรกรักรักษา ของ นายพันเอก พระดำรง แพทยาคณ โรงพิมพ์สามัคคี ตำบลถนนมหาไชย เจริญ สะพานผ่านฟ้าลีลาศ กรุงเทพฯ ฯ ร.ศ. ๑๓๑	ร.ศ. ๑๓๑	๑ เล่ม ๑๒๐ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม กล่องที่ ๓
๒	ตำราพระพุทธรูปคดม	มปท.	๒๖ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม
๓	ตำรายาธาตุทั้งสี่ ตามคัมภีร์วิสุทธิมรรค	มปท.	๑ เล่ม ๓๕ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม
๔	ตำรายาพื้นบ้าน ของพระด้วน	มปท.	๑ เล่ม ๖๓ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม
๕	ตำรายา โองการพระมหาเถรดำแยแก้ได้ ๑๐๘ ประการ	มปท.	๑ เล่ม ๕๖ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม
๖	ตำรายาแก้ไขชนิดต่าง ๆ	มปท.	๑ เล่ม ๕๖ หน้า	ชำรุด ต้องซ่อม
๗	คำอาธนาพระสวลี	มปท.	๓	ชำรุด ต้องซ่อม

บัญชีสำรวจเอกสาร

(๖) สบ ๖ นายต่วน ถ่ายเกิด

.๓ สมุดไทยขาว

มปท.

(๑ – ๔)

กล่อง ๔

เลขที่	เรื่อง	พ.ศ.	แผ่น	หมายเหตุ
๑	ยาฬิโนยปาก ตำรายาแก้ฬิและอื่น ๆ ฉบับหน้าดิน – ปลาย เป็นลายมืออักษรไทยโบราณ	มปท.	๑๕๖	ชำรุด ต้องซ่อม กล่อง ๔
๒	ตำรายาชนิดต่าง ๆ ของครูปารากาน เป็นลายมืออักษรไทยโบราณ	มปท.	๑๑๖	ชำรุด ต้องซ่อม
๓	หน้าดินตำรายาฬิออนทกรเอัย ตำรายาแก้ฬิและอื่น ๆ เป็นลายมืออักษรไทยโบราณ	มปท.	๑๕๒	ชำรุด ต้องซ่อม
๔	ตำรายาแก้ฬิและอื่น ๆ เป็นลายมืออักษรไทยโบราณ	มปท.	๑๓๒	ชำรุด ต้องซ่อม